

Writing at Risk: Interviews in Paris with Uncommon Writers. 1991. 190 pages. ISBN: 978-000-378-385-4
 Paris (France) - Interviews - Authors - Uncommon Writers. ISBN: 978-000-378-385-4
 مؤلف: جیسین وایس
 مترجم: سید علی حسینی

جیسین وایس

قمار نوشتن

گفتگوهای با نویسندگان برجسته در پاریس

ترجمه آرش محمداولی

مؤسسه انتشارات نگاه

مؤسسه انتشارات نگاه

تأسیس ۱۳۵۲

www.nagah.com

فهرست

فهرست

از نشراتی که قسمت اعظم این کتاب برای اولین بار در آنها چاپ شده، فهرستی به عمل می‌آید. سینه است. سیر لاپور، کابانگشتر، اسکویزیت، کوریس، گریف

- فهرست ۵
- یادداشت مترجم ۹
- مقدمه ۱۱
۱. ام. چوران ۱۹
- خولیو کورتانار ۶۹
- براین گایسن ۹۵
- اوژن یونسکو ۱۳۵
- کارلوس فونتنس ۱۶۷
- ژان کلود کریپر ۱۹۱
- میلان کوندرا ۲۰۹
- ناتالی ساروت ۲۱۹
- ادمون ژایس ۲۵۱
- منتخب آثار نویسندگان به فارسی ۳۰۹

یادداشت مترجم

خوشبختانه اکثر نویسندگانی که در این کتاب با آنها مصاحبه شده است در ایران شناخته شده هستند و آثاری قابل توجهی از آنان به فارسی برگردانده شده است. گفتگوهای بلند جیسن و ایس در این کتاب با امیل چوران و ادمون ژایس نیز می‌تواند بهترین مقدمه بر آثار این متفکران باشد که تاثیر بسزایی بر برخی جریانهای مهم اندیشه فرانسوی در قرن بیستم داشتند. اما در طول کتاب به نام اشخاص و آثار بسیاری برمی‌خوریم که مانند نسخه اصلی از ارائه پانویس برابر آنها خودداری کردم چون به نظرم در عصر فراگیر شدن اینترنت هر خواننده علاقه‌مندی می‌تواند به راحتی به جستجوی بیشتر درباره اشخاص و آثاری بپردازد که توجه‌اش را جلب می‌کنند. پانویس‌های محدود کتاب که همگی افزوده مترجم هستند، تنها در مواردی آورده شده‌اند که گمان می‌رفت نبودشان برخی خوانندگان را سردرگم کند یا به فهم مطلب ضربه بزند. این هدف آغاز به کار نکردند یا در انتها از جیسن و ایس بسیار ممنونم که علاوه بر استقبال از ترجمه فارسی این کتاب، بی‌دریغ در رفع ابهام‌هایم کوشیدند. البته به خود می‌گویم

سفر ما جزا جزایه ای که آنها عازمش شده بودند در افتاهان با

فرشته کلام و به ثبت رساندن پیروزیهای گاه و بی‌گاه در امتداد این مسیر، به شکل بصیرتها و یا محصولات نهایی بوده است. اما تا کاری تمام می‌شود، کار دیگری شروع شده است. در چنین وضعی، تائید عمومی در مقایسه با فهمی که طی این مسیر به دست می‌آورند، جایگاهی ثانویه داشت. آنها با دنیا شرط بسته بودند که رویاها و چالش‌هایی درونی را که ذهن‌شان را به خود مشغول داشته بود، هویدا سازند.

مهم این است که آنها زندگی خود را به خطر انداخته بودند. دانسته‌هایشان مدام با نادانسته‌هایشان مواجه می‌شد و حتی نادانسته‌ها انگیزه‌ای برای دانستن می‌شدند. این نویسندگان کل کار و هویت‌شان را قمار کردند و اگر اشتباه کرده بودند همه چیزشان برباد می‌رفت. آنها غریز خود را آن قدر دنبال کردند تا به خطه‌های نادیده‌ای وارد شدند، جایی که هیچ چیز در آن تضمین نشده بود و الگوهای پیشین اندکی می‌توانستند در مقام راهنما به کار آیند. آنها ممکن بود در عوض خلق زبانی که متناسب با چیزی بود که نیاز به یافتنش داشتند، در عوض باز-تعریف ژانرها، فرصت شکوفایی استعداد خود را حرام کرده و گم شوند.

اکثر نویسندگانی که در این کتاب با آنها مصاحبه شده است، تا قبل از ورود به دهه سوم زندگی آثار چندانی منتشر نکردند. حتی در آن هنگام نیز تنها تازه شروع به درک چالش‌های خاصی که برابرشان قرار داشت کرده بودند. در این مصاحبه‌ها، در جایی که دست به خطر بحث درباره نظریه‌ی ادبی می‌زنند، سریع خاطر نشان می‌کنند که این نظریه‌ها تنها برگرفته از مشق خودشان است، که پس از یک تجربه طولانی به شیوه خاص خودشان حاصل شده است.

سرشت مخاطرات از نویسنده‌ای به نویسنده دیگر، براساس دغدغه‌های آنها، تغییر می‌یابد. برای ام. ا. چوران، خطر در جدا شدن از

فلسفه به منظور مواجهه دوباره با مسائل فلسفی از رهگذر تشویش‌های خودش بود. اوژن یونسکو در تئاتر و ناتالی ساروت در داستان به ناچار گسستی مشابه را ایجاد کردند؛ از سنت روگردانده و قوانین جدیدی وضع کردند. خولیو کورتاشار و کارلوس فوننتس در داستانهای کوتاه و بلند خودشان، چندان آنچه را به آنان رسیده بود نفی نکردند، بلکه مجبور بودند آن را بازسازی کنند تا از پس واقعیت‌های فرهنگ‌های در حال ظهورشان برآیند. میلان کوندرا می‌بایست دوباره به رمان جهت دهد تا رمان بتواند گونه‌های کاربردی مختلف را در خود جای بدهد. کوندرا به کاوش در مسیرهای گمشده تاریخ رمان که توسط نویسندگانی چون لارنس استرن و رابرت موزیل پیشنهاد شده بودند پرداخت. ادمون ژابس می‌بایست تلاش زیادی را صرف شیوه نویی از نوشتن کند که پرسیدن همیشگی و شک نقاط قوت آن بودند. براین گایسن اغلب با ابعاد انتزاعی زبان سروکار داشت و مسیر زبان را از طریق درس‌هایی که از رشته‌های دیگر، به خصوص نقاشی، آموخته بود عوض می‌کرد. ژان کلود کریر موردی خاص است: کارش را به عنوان رمان‌نویسی جوان آغاز کرد ولی زود تغییر جهت داد تا تفوق مؤلف بودن را ترک گفته و به جای آن فرآیندی همکارانه را پیش گیرد که همواره او را در سینما و تئاتر در معرض امتحان قرار می‌دهد. با این حال او نویسنده‌ای متعهد به دیکته‌های تخیل باقی می‌ماند که چه فیلمنامه‌ای اصیل ابداع کند و چه از کاری ادبی اقتباس کند، در حالی که تلاش می‌کند نظم تلویحی هر داستان را شناسایی کند تا بتواند به آن جان بخشد، باید از میان خطرات راهبر کارش باشد.

توجه خواهید داشت که همه این نویسندگان، به جز یکی از آنها، در قوتی که این مصاحبه‌ها در آن به انجام رسید، خارجی هستند. و آن استثنا ژان کلود کریر است که شهرت خود را در کار با هنرمندان خارجی